

Sygn. akt II CSK 342/19

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa J. B.

przeciwko J. W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 stycznia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 13 marca 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 marca 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację pozwanej J. W. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 30 listopada 2017 r. zasądającego od pozwanej na rzecz powoda J.B. zadośćuczynienie, skapitalizowaną rentę i miesięczną rentę – w kwotach bliżej oznaczonych w wyroku - oraz ustalającego odpowiedzialność pozwanej za mogące się ujawnić w przyszłości skutki wypadku z dnia 12 października 2011 r., któremu uległ powód.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, skarżąca wskazała przyczyny kasacyjne określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Jej zdaniem, istotne zagadnienie prawne wiąże się z charakterem odpowiedzialności zleceniodawcy względem zleceniobiorcy na gruncie przepisów BHP. Pozwaną łączyła z bezpośrednim sprawcą wypadku i poszkodowanym umowa zlecenia, a stawiane jej zarzuty, odnoszące się do organizacji pracy w przedsiębiorstwie i niezapewnienia powodowi warunków pracy zgodnych z zasadami BHP, dotyczyły stosunku pracy.

W ocenie pozwanej, skarga jest też oczywiście uzasadniona ze względu na brak przeprowadzenia postępowania dowodowego zmierzającego do ustalenia związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem pozwanej a szkodą poniesioną przez powoda. Zaniechanie przez Sąd wykazania podstaw faktycznych podjętego rozstrzygnięcia skutkuje jego oczywistą wadliwością.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przyczynę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien odpowiednio sformułować zagadnienie prawne, wskazać przepisy prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz świadczącą o istotności tego zagadnienia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r.,

II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.; z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, nie publ.). Zagadnienie jest istotne, jeżeli jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla ukierunkowania praktyki sądowej i rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, nie publ. oraz z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.), wywołuje poważne wątpliwości, a zarazem nie było dotychczas rozstrzygnięte w judykaturze albo dotychczasowe orzecznictwo wymaga zmiany (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.).

Z kolei powołanie się na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania przez stronę skarżącą, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania, w drodze stosownego jurydycznego wyводу, na czym owe wątpliwości polegają, a także że mają one poważny oraz rzeczywisty charakter i ich rozstrzygnięcie wiąże się z rozpatrywaną sprawą i jest istotne z punktu widzenia wyniku postępowania oraz publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por.m.in. postanowienia z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ., z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ., z dnia 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08, nie publ., z dnia 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, niepubl., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, niepubl., z dnia 3 sierpnia 2017 r., IV CSK 85/17, nie publ., z dnia 7 grudnia 2017 r., I CSK 499/17, nie publ., z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 571/17, nie publ.).

Zagadnienie prawne przedstawione przez pozwaną nie czyni zadość tym wymaganiom. Wyjaśniając jego sens, pominęła w istocie przepisy prawa, na tle których zagadnienie to powstało i których wykładnia mogłaby mieć znaczenie w kontekście podstaw kasacyjnych (zarzut naruszenia art. 415 k.c. oraz art. 3 k.p., art. 232 w związku z art. 233 k.p.c.). Przytoczyła jedynie art. 304¹ i art. 211 k.p.c.,

jednak nie wskazała żadnych argumentów, z których wynikałoby, że – wbrew stanowisku Sądu pierwszej instancji - w sprawie nie miał znaczenia art. 304 § 3 i art. 207 § 2 pkt 1 k.p. Nie przywołała też w tym kontekście żadnego orzecznictwa. Całkowicie pominęła również wywody Sądu Apelacyjnego, który wyjaśniał, że okoliczność, iż strony wiązała umowa cywilnoprawna nie może prowadzić do obniżenia standardów i zasad bezpieczeństwa pracy, zwłaszcza gdy – jak to było *in casu* - dotyczy robót wysokiego ryzyka, a przyjęcie odmiennego założenia sprzyałoby obchodzeniu prawa i zachęcało do unikania odpowiedzialności.

Skarżąca nie wykazała też, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a więc zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ.; z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ.; z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ.).

Wbrew lakonicznym zarzutom mającym uzasadniać oczywistą zasadność skargi, w zaskarżonym wyroku jasno określono podstawę faktyczną rozstrzygnięcia (Sąd odwoławczy zaaprobował w całości ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, por. s. 24 uzasadnienia), która obejmowała także ustalenia dotyczące zaniechań, które miały wpływ na zaistnienie wypadku (nieprzeprowadzenie szkoleń, popełnienie szeregu błędów w zakresie organizacji pracy w sposób bezpieczny i zgodny z obowiązującymi przepisami w zakresie BHP, w szczególności niezorganizowanie i niezapewnienie wyznaczenia na powierzchni roboczej właściwych działek roboczych, brak nadzoru nad pracą wykonywaną przez poszkodowanego i bezpośredniego sprawcę szkody oraz egzekwowania stosowania zasad bezpieczeństwa pracy).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji. Koszty zastępstwa prawnego ustalono zgodnie z § 2 pkt 7 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie

opłat za czynności adwokackie z 22 października 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.).

aj